

[Lysholt Hansen.]

få nye ting blev taget op som besparelsesobjekter, og så endelig i år er det altså slut.

Jeg ser intet formål i at tage disse spareforslag op til bedømmelse enkeltvis. Jeg tror, de taler for sig selv, og jeg er overbevist om, at såvel venstre som de konservative er glade for i dag at kunne tage afsked med dem og for, at vi andre alligevel gennemførte bevillingerne. Jeg konstaterer blot, at disse forslag ikke har haft megen effekt, og at de, selv om de var blevet gennemført, ikke ville have ændret ved det forhold, at samfundet med den hastige udvikling, det er inde i, vil beslaglægge en stigende andel af den samlede indtjening. Jeg finder det helt i orden, at de enkelte partier, hvor de har en principielt forskellig opfattelse af, hvorledes enkeltheder i samfundshusholdningen bør tilrettelægges, lader disse forskelligheder komme til udtryk ved behandlingen og afstemningen om de enkelte lovforslag. Men at ville slå sig til ridder på en generel sparepolitik vil kun være et forsøg på at blive en ny Don Quijote. Det er og vil blive en kamp mod vejrmøller.

Derfor er det også yderst realistisk, når alle finansudvalgets partier nu i tillægsbetænkningen én gang for alle slår en pæl gennem mange års tale om at lægge et loft over statsudgifterne. Jeg kan ikke lade være med at tænke tilbage på den debat, vi havde her i tinget lige forud for novembervalget om finansministerens redegørelse for statens anlægs- og driftsudgifter i den kommende 3 års periode, en debat, som i så høj grad blev præget af udtalelsen i det konservative folkepartis arbejdsgrundlag, kaldet „De nærmeste år“ om, at — jeg vil gerne citere —:

„det offentliges udgifter må ikke længere være drivkraft for inflationen og bør kun øges i takt med produktionsstigningen i erhvervslivet.“

Ved den behandling kom jeg til for første gang at nævne de ulyksalige 700 mill. kr., som de konservative ville komme til at mangle for blot at skaffe dækning for de udgifter på budgetoverslaget, som de selv havde stemt for, hvis statens udgifter ikke måtte stige mere end de 4 pct., der kan påregnes i produktionsstigning pr. år. Disse 700 mill. kr. kom jo til at spille en væsent-

lig rolle i valgkampens drøftelser, en så væsentlig rolle, at i hvert fald de konservative og nok også mange andre til sidst var ked af at høre på dette magiske tal. Jeg skal derfor heller ikke sige mere om tallet, men blot fastslå, at de konservative ved nu i finansudvalgsbetænkningen at erkende, at man må forudse, at statens udgifter stiger i stærkere takt end produktionen, samtidig må erkende, at udtalelsen i deres arbejdsgrundlag heller ikke har kunnet stå for en nærmere konservativ prøvelse, og vi må vel derfor forvente, at den bliver strøget af arbejdsgrundlaget for de nærmeste år.

Med den udtalelse, finansudvalget i enstemmighed har vedtaget, må det af alle partier være taget til efterretning, at staten i fremtiden vil beslaglægge en stadig stigende del af produktionsresultatet, og at denne udvikling tillige er og må være et led i en fordelingspolitik i et moderne samfund. Når der har kunnet opnås enighed om dette fælles grundlag for finansudvalgets betænkning, og det vil altså sige for finanslovens udgiftsposter, finder vi det i socialdemokratiet — i forlængelse af vor hidtil førte politik med hensyn til kritisk at bedømme de enkelte udgifter på finanslovsforslaget — naturligt også at lægge navn til finansudvalgsbetænkningens øvrige indhold, hvor det pålægges såvel regeringen og administrationen som folketinget og måske specielt finansudvalget i alle forhold at vise den yderste agtpågivenhed med hensyn til bedømmelsen af rimeligheden af statens udgifter af enhver art. Jeg tror, mine kolleger i finansudvalget vil give mig ret i, at de socialdemokratiske medlemmer af finansudvalget ikke har været de mindst agtpågivende og kritiske ved den gennemgang af finanslovsforslaget, vi har foretaget. Finansudvalget har ved denne gennemgang, som det også er dets pligt, over for ministrene rejst en lang række problemer af betydeligt bevillingsmæssigt omfang, som har givet anledning til, at en række udgifter er blevet og fortsat vil blive taget op til særlig og kritisk bedømmelse.

Når vi har kunnet give tilslutning til tillægsbetænkningens udtalelse om, at det i højere grad end hidtil vil være påkrævet at have opmærksomheden henvendt på statens lønudgifter, ligger der heri ikke alene, at dette